

La Universitat presenta en La Nau una exposició sobre la València de la postguerra a través de REGRESO AL EDÉN, la novel·la gràfica de Paco Roca

València, a 31 gener de 2022. El Centre Cultural La Nau de la Universitat de València inaugurarà l'1 de febrer 'Regreso al Edén de Paco Roca. Un viatge a la València de postguerra', una exposició que aborda diferents aspectes de la ciutat i de la vida quotidiana durant els difícils anys del primer franquisme. Uns anys oblidats que van tindre una enorme influència a la València de hui. Paco Roca conta la història de sa mare, Antonia, i a través dels seus ulls dissectiona amb el seu llapis una societat que sobreviu sota el nou règim imposat després de la guerra. La mostra és una oportunitat per a conèixer aquells anys.

L'exposició, comissariada per José Mª Azkárraga, es desenvolupa al llarg de la Sala Estudi General i recull, distribuïts en diferents àmbits temàtics, els dibuixos de l'artista, acompanyats de premsa, llibres, fotografies, documents, objectes i filmacions d'aquells anys. Tots aquests materials, en el seu conjunt, constitueixen un excel·lent mitjà per a accedir a aquest passat. L'exposició és fruit del compromís de la Universitat i de la Diputació de València amb la memòria històrica.

L'exposició s'ha presentat en una roda de premsa, celebrada aquest dilluns en La Nau, en la qual han intervingut la vicerectora Cultura i Esport de la Universitat de València, Ester Alba; el diputat de memòria històrica, Ramiro Rivera; el comissari de l'exposició José María Azkárraga i l'il·lustrador Paco Roca. Els mitjans han recorregut la mostra de la mà dels intervinents. La inauguració oficial (oberta al públic) serà el dimarts 1 de febrer, a les 19.30 hores en el Claustre i Sala Acadèmia de la Nau. L'exposició podrà visitar-se fins al 24 d'abril.

Durant la presentació, el comissari ha destacat que l'exposició el que fa és "desconstruir el còmic de Paco Roca per a viatjar a la València de la postguerra". A més, s'ha referit al procés de creació del còmic com "una explosió nuclear, una reacció en cadena d'un neutró en la ment de Paco Roca per a, a través d'una fotografia, propiciar l'inici d'aquesta història".

Per la seua part, Paco Roca ha explicat que amb el còmic “el que he fet és intentar que la memòria de ma mare, que està a punt de complir 90 anys no es perda”, una espina que té clavada perquè no va poder fer el mateix amb son pare. Roca ha apuntat que la història de sa mare és la història de moltes famílies que han viscut la postguerra. A més, ha indicat que, d'altra manera, la vida de sa mare no hauria eixit en els periòdics perquè és una història més d'eixes persones que van viure eixa postguerra de l'estraperlo, de la fam. Paco Roca afirma que amb açò vol reivindicar eixa història, sobretot per a les noves generacions, com és el cas de les seues dos filles. “ Vull que sàpien qui era eixa àvia i eixa besàvia”.

La vicerectora s'ha referit a la importància de contar la història a través d'una dona, Antonia, i li ha donat les gràcies a Roca com a vicerectora, com a professora i com a ciutadana per com ha captat l'ambient d'eixa època a través d'eixa foto familiar i de la mirada d'una dona. “Personalment em commou la història d'eixes dones, la d'Antonia que podria ser la de la meua àvia Carmen, que també va viure eixe moment difícil, eixa relació amb l'estraperlo, de l'economia de subsistència, d'eixa història de la postguerra, que és la història col·lectiva, la història pública de moltes famílies”.

Finalment, el diputat de Memòria històrica, ha destacat l'honor de formar part d'aquest projecte i ha indicat que la institució col·laborarà amb altres projectes expositius al llarg d'aquest any, tots relacionats amb la memòria històrica i amb la Universitat de València. A més, ha insistit en el compromís de la Diputació perquè aquesta exposició siga itinerant.

Després d'exposicions recents en La Nau com ‘Tot està per fer’ o ‘Dones i resistència’, dedicades totes dues al període republicà de la ciutat, aquesta exposició aborda la postguerra a través de la mirada de l'il·lustrador Paco Roca i la seua coneguda novel·la gràfica: ‘Regreso al Edén’. En l'exposició es poden veure vinyetes de Paco Roca i el procés de l'artista per a arribar al resultat: des de l'esbós al color passant per la tinta. A part d'aquesta secció de còmic principal, es podrà trobar premsa, objectes de l'època com a cambres del segle passat, llibres que serveixen per a contextualitzar el període històric i fins i tot personatges eixits del còmic que es fan tangibles per a situar al públic en aquest context històric. L'exposició s'ha estructurat en nou seccions: ‘La fotografia i el seu poder d'evocació’, ‘La família d'Antonia’, ‘Un nou règim s'imposa’, ‘Som rojos?’, ‘Fam i

carestia', 'Una Església aliada del Règim', 'La dona en el primer franquisme', 'La ciutat' i 'L'evasió necessària'.

En aquest còmic, el dibuixant se submergeix, després de la pista de la seua mare a partir d'una fotografia, en una ciutat que revela amb rigor. 'Regreso al Edén' va molt més enllà del relat sobre una jove humil i el seu entorn familiar. L'escenari on discorre la narració, la ciutat sorgida de la dictadura es configura com a protagonista i compta la seua pròpia història silenciosa. Només cal detenir-se enfront de les diferents vinyetes d'exterior i contemplar aquella urbs dels anys quaranta que apareix emmarcat als personatges. Els ulls d'Antonia i l'experiència de la seua família humanitzen el relat i mostren com es vivia la dictadura franquista a peu de carrer en un barri de València. La fam i l'estraperlo, la por de parlar, la prepotència d'una Església aliada del règim, la pèrdua de drets de les dones i fins i tot el seu maltractament acceptat, l'amuntegament causat per la falta d'habitatges, les malalties agreujades per una nutrició deficient, el treball precari i l'acceptació d'un destí que semblava la voluntat de Déu, conformaven l'atmosfera que es respirava aquells anys.

Com a complement, la Universitat de València ha editat un cuidat catàleg de més de 250 pàgines, que inclou un extens material gràfic gràcies a la prestació d'obres i documents d'institucions com la Biblioteca Nacional, l'Arxiu Històric Municipal de València o el Centre Documental de la Memòria Històrica del Ministeri de Cultura i Esport. A més, el catàleg inclou textos d'Álvaro Pons, Andrea Moreno Martín o José María Azkarraga, entre altres. La rectora de la Universitat de València, Maria Vicenta Mestre, destaca en el catàleg "l'elecció dels temes" i "l'acurada elaboració" dels guions, basada en una minuciosa documentació, que radica en una altra de les claus del gran acolliment que té l'autor. "Un indicador de l'interés que susciten els seus treballs és que aquests han transcendit més enllà del paper imprès i algunes de les seues històries, com a 'Arrugas', mereixedora d'un premi Goya, o 'El tesoro del Cisne Negro', han saltat a les pantalles".